

Briuselis, 2026 m. vasario 6 d.
(OR. en)

5749/26
ADD 1

FIN 137
PE-L 3

PRANEŠIMAS

---

nuo: Biudžeto komiteto
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Tarybos rekomendacija dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė
2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą

- *Priėmimas*
- *Laiško patvirtinimas*

PROJEKTAS
TARYBOS REKOMENDACIJA
dėl patvirtinimo, kad Komisija įvykdė
2024 finansinių metų Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 319 straipsnį,

atlikusi SESV 319 straipsnio 1 dalyje numatytą nagrinėjimą,

kadangi:

(1) pagal 2024 finansinių metų pajamų ir išlaidų ataskaitą:

- pajamos sudarė ..... 250 609 479 558,38 EUR;
- išlaidos, apmokėtos iš asignavimų, sudarė ..... 244 308 637 135,90 EUR;
- panaikinti mokėjimų asignavimai,
perkelti iš $n-1$ metų, sudarė ..... 334 138 602,61 EUR;
- asignavimai mokėjimams, perkelti į $n+1$ metus,
(įskaitant asignuotąsias pajamas), sudarė ..... 5 322 177 386,95 EUR;
- ELPA mokėjimų asignavimai, perkelti iš $n-1$ metų,
sudarė ..... 11 904 907,63 EUR;
- valiutos kursų skirtumo likutis sudarė ..... 43 634 408,04 EUR;
- teigiamas biudžeto balansas sudarė ..... 1 344 533 138,55 EUR;

- (2) iš 2 446 873 482,99 EUR asignavimų mokėjimams, perkeltų į 2024 metus, buvo panaudota 2 122 194 947,23 EUR (86,7 %);
- (3) dėl Audito Rūmų ataskaitoje išdėstytų pastabų dėl 2024 finansinių metų Taryba turi pateikti tam tikrų pastabų – jos pateikiamos šios rekomendacijos PRIEDE;
- (4) Tarybai yra svarbu, kad būtų atsižvelgta į jos pastabas, ir ji tikisi, kad Komisija nedelsdama visiškai įgyvendins visas rekomendacijas;
- (5) Taryba patvirtino išvadas dėl 2024 ir 2025 m. Audito Rūmų parengtų specialiųjų ataskaitų vykdant biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą¹;
- (6) atlikus pirmiau nurodytą nagrinėjimą nustatyta, kad Komisija 2024 finansinių metų biudžetą iš esmės vykdė taip, kad remiantis Audito Rūmų pastabomis galima patvirtinti, jog biudžetas yra įvykdytas,

atsižvelgdama į minėtas aplinkybes, REKOMENDUOJA Europos Parlamentui patvirtinti, kad Komisija įvykdė 2024 finansinių metų Europos Sąjungos biudžetą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

---

¹ Dok. 7537/25, 8762/25, 9395/25, 10222/25, 10226/25, 10238/25, 10617/25, 15763/25, 15792/25 ir 16693/25.

IVADAS

1. Taryba palankiai vertina Europos Audito Rūmų metinę ataskaitą, patikinimo pareiškimą dėl ES biudžeto įvykdymo ir pateiktus audito metu nustatytus pastebėjimus bei išvadas. Taryba pabrėžia nepriklausomo audito darbo, kurį atlieka Audito Rūmai pagal SESV 287 straipsnio nuostatas, ir konkrečiai pagrindinės užduoties – pateikti ataskaitų patikimumo patikinimo pareiškimą ir nagrinėti pajamų ir išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą – svarbą.
2. Taryba taip pat palankiai vertina palankią Audito Rūmų nuomonę dėl 2024 m. ataskaitų, kuriose toliau pateikiama tiksli ir teisinga informacija apie ES finansinę būklę, patikimumo, taip pat palankią nuomonę dėl pajamų teisėtumo ir tvarkingumo. Tačiau Taryba apgailestauja dėl neigiamos nuomonės dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo ir yra susirūpinusi dėl sąlyginės nuomonės dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP).
3. Taryba palankiai vertina tai, kad, palyginti su ankstesniais metais, bendras klaidų lygis sumažėjo dviem procentiniais punktais – nuo 5,6 % 2023 m. iki 3,6 % 2024 m., tačiau apgailestauja, kad šis skaičius vis dar viršija reikšmingumo ribą.
4. Taryba palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai pirmą kartą pateikė klaidų lygį Kaimyninių šalių ir pasaulio politikos srityje, taip atsižvelgdami į pakartotinius raginimus, grindžiamus išlaidų kategorijos politine svarba ir poreikiu užtikrinti metų palyginamumą kiekvienoje politikos srityje. Todėl Taryba toliau prašo Audito Rūmų teikti klaidų lygius visose politikos srityse.

5. Taryba ragina Audito Rūmus ir Komisiją toliau vertinti ES biudžeto veiksmingumą ir prašo Komisijos, kai taikytina, daugiau dėmesio skirti rezultatais grindžiamiems veiksmingumo rodikliams, kurie gali būti tiesiogiai susieti su ES veiksmams, siekiant supaprastinimo ir administracinės naštos mažinimo.
  6. Galiausiai Taryba pritaria Audito Rūmų nustatytiems faktams ir rekomendacijoms ir prašo Komisijos į juos, taip pat ir Tarybos rekomendacijas, atsižvelgti.
-

1 SKYRIUS

PATIKINIMO PAREIŠKIMAS IR PATVIRTINAMOJI INFORMACIJA

- 1.1. Taryba palankiai vertina palankią Audito Rūmų nuomonę dėl 2024 finansinių metų Europos Sąjungos metinių ataskaitų (toliau – ataskaitos) patikimumo ir palankiai vertina Audito Rūmų pareiškimą, kad finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais pateikta teisinga informacija apie ES finansinę būklę 2024 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusiais finansiniais metais jos atliktų operacijų rezultatus bei pinigų srautą, taip pat grynojo turto pokyčius, vadovaujantis Finansiniu reglamentu ir laikantis apskaitos taisyklių, grindžiamų tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais.
- 1.2. Be to, Taryba palankiai vertina tai, kad 2024 m. finansinėse ataskaitose nurodytos pajamos yra teisėtos ir tvarkingos visais reikšmingais aspektais, kaip ir ankstesniais metais. Kita vertus, Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmų nuomonė dėl išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo tebėra neigiama.
- 1.3. Taryba palankiai vertina tai, kad bendras klaidų lygis sumažėjo nuo 5,6 % 2023 m. iki 3,6 %, nors didelės rizikos išlaidų dalis padidėjo. Vis dėlto Taryba apgailestauja, kad šis lygis vis dar viršija reikšmingumo ribą.

- 1.4. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos įvertintą riziką atliekant mokėjimą ir riziką užbaigiant programas visose DFP išlaidų kategorijose, išskyrus Gamtos išteklių ir aplinkos politikos sritį. Visose politikos srityse, kuriose rizika buvo įvertinta, lygis išlieka žemesnis nei reikšmingumo riba, išskyrus Sanglaudos, atsparumo ir vertybių sritį. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos svarstomą galimybę, kad rodiklis, geriausiai atspindintis visus veiksmus, kurių ėmėsi tiek valstybės narės, tiek Komisijos tarnybos, galėtų būti rizika užbaigiant programas, pagal kurią matuojamas klaidų lygis, likęs pritaikius visas kontrolės priemones ir atlikus papildomus pataisymus, laikantis Komisijos daugiametės strategijos. Atsižvelgiant į tai, kad išlaidų programos ir susijusios kontrolės sistemos, taip pat valdymo ciklai apima kelerius metus, dėl Komisijos taikomų finansinių pataisų ir lėšų susigrąžinimo klaidų lygis galėtų nukristi žemiau reikšmingumo ribos. Šiuo atžvilgiu Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai Komisijos *ex post* patikrose pastebėjo ribotumą, ir į tai, kad rizika atliekant mokėjimą ir užbaigiant programas, pateikta Komisijos ataskaitose, yra nepakankamai įvertinta. Tačiau Taryba palankiai vertina tai, kad 2024 m. buvo tam tikru mastu sumažintas Audito Rūmų ir Komisijos nurodomų klaidų lygių skirtumas.
- 1.5. Taryba palankiai vertina Audito Rūmų ir Komisijos iki šiol vykdytą bendradarbiavimą ir darbą siekiant suderinti kai kuriuos jų atitinkamų metodikų aspektus ir suderintą lentelę viešųjų pirkimų procedūrinėms klaidoms kiekybiškai įvertinti, kuri turi būti taikoma nuo 2025 m. Tačiau, nepriklausomai nuo to, kad Audito Rūmai ir Komisija turi skirtingus įgaliojimus, taigi ir skirtingus klaidų vertinimo metodus, Taryba tebėra susirūpinusi dėl to, kiek skiriasi šių dviejų institucijų tų pačių standartų, teisės aktų, faktų ir taisyklių aiškinimas. Todėl Taryba prašo abiejų institucijų tęsti dialogą.

- 1.6. Taryba pripažįsta audito įstaigų atliktą darbą aptinkant klaidas ir netinkamą ES lėšų valdymą, taip pat nuolatines Komisijos ir valstybių narių pastangas bei veiksmus, kurių jos ėmėsi siekdamos įgyvendinti Audito Rūmų rekomendacijas, tačiau pripažįsta Audito Rūmų nustatytus kai kurių audito institucijų darbo trūkumus. Remdamasi Audito Rūmų išvadomis, Taryba ragina Komisiją toliau aktyviai įtraukti nacionalines audito institucijas, kad būtų sustiprintas jų darbas, keičiamasi geriausios praktikos pavyzdžiais ir šalinami trūkumai.
- 1.7. Taryba primena, kad Audito Rūmų įvertintas klaidų lygis nėra sukčiavimo, neveiksmingumo ar lėšų švaistymo rodiklis *per se*, o parodo, kad mokėjimai buvo atlikti nesilaikant taikytinų taisyklių ir teisės aktų. Taryba pažymi, kad 2024 m. Audito Rūmai OLAF pranešė apie 19 įtariamo sukčiavimo atvejų.
- 1.8. Taryba pabrėžia, kad siekiant sumažinti klaidų lygį ir užtikrinti veiksmingą ir teisingą ES lėšų valdymą, vienas iš svarbiausių prioritetų turėtų išlikti paprastesni, skaidresni ir labiau nuspėjami teisės aktai, įskaitant atitinkamas įgyvendinimo priemones. Todėl Taryba ragina Komisiją ir už programas atsakingas institucijas, kai aktualu, nustatyti, įvertinti ir supaprastinti bereikalingai sudėtingas taisykles ir procedūras tiek nacionalinėms valdžios institucijoms, tiek naudos gavėjams, kartu išlaikant esminius standartus ir reikalavimus, kurių reikia atskaitomybei, patikimam finansų valdymui ir išlaidų teisėtumui bei tvarkingumui užtikrinti. Taryba pažymi, kad 68,9 % audito tiriamosios visumos daugiausia sudarė išlaidų kompensavimo operacijos, kurias Audito Rūmai vertino kaip didelės rizikos išlaidas (padidėjimas palyginti su 2023 m., kai rodiklis buvo 64,4 %). Šios rūšies išlaidos buvo reikšmingai paveiktos klaidų dėl taisyklių sudėtingumo – klaidų lygio įvertis sudarė 5,2 % (sumažėjimas nuo 7,9 % 2023 m.). Taryba ragina Komisiją, kai taikytina, daugiau dėmesio skirti rezultatais grindžiamiems veiksmingumo rodikliams, kurie gali būti tiesiogiai siejami su ES veiksmis, siekiant supaprastinti ir sumažinti administracinę našą.

2 SKYRIUS
BIUDŽETO IR FINANSŲ VALDYMAS

- 2.1. Taryba pažymi, kad 2024 m. buvo beveik visiškai įvykdytas turimų įsipareigojimų ir mokėjimų biudžetas, buvo beveik užbaigtas 2014–2020 m. DFP pasidalijamojo valdymo lėšų įsisavinimas ir buvo paspartintas NGEU papildomų lėšų įsisavinimas.
- 2.2. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad, lyginant su įverčiais, neįvykdytų įsipareigojimų sumažėjo ir kad nepaspartinus įgyvendinimo, visų pirma sanglaudos fondų atveju, panaikintų įsipareigojimų sumos padidės.
- 2.3. Kalbant apie Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (EGADP), Taryba atkreipia dėmesį į riziką, susijusią su priemonių įsisavinimu ir užbaigimu laiku, visų pirma dėl dar neįvykdytų investicijų.
- 2.4. Taryba taip pat atkreipia dėmesį į Audito Rūmų vertinimą dėl padidėjusios ES biudžeto rizikos, susijusios su skolinimusi papildomiems poreikiams reaguojant į įvairias krizes patenkinti. Todėl Taryba primygtinai ragina Komisiją atidžiai stebėti šią riziką, apriboti obligacijų ir vekselių emisiją iki teisiškai privalomų sumų ir užtikrinti palankiausias finansines sąlygas ES vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, taip pat išsamiai ir nuodugniai informuoti valstybes nares apie savo įvertinimus. Be to, Taryba prašo Komisijos atidžiai stebėti ES programų įgyvendinimą ir į jį atsižvelgti planuojant NGEU negrąžintinos paramos grąžinimo tvarkaraštį.

3 SKYRIUS

SIEKIANT ES BIUDŽETO REZULTATU

- 3.1. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pagrindines išvadas dėl veiksmingumo, rezultatus, gautus remiantis 2024 m. specialiosiomis ataskaitomis dėl veiksmingumo, įskaitant susijusią Komisijos, Europos Parlamento ir Tarybos informaciją, analizuojant, kokią informaciją apie veiksmingumą Komisija pateikė 2023 m. metinėse valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitose, kiek tai susiję su ES biudžeto 1 išlaidų kategorija (*Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika*), taip pat įgyvendinant 2021 m. ES biudžeto veiksmingumo ataskaitoje pateiktas rekomendacijas.
- 3.2. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų ketinimą ateinančiais metais rotacijos tvarka nagrinėti, kokią informaciją dėl įvairių DFP išlaidų kategorijų Komisija teikė ataskaitose.
- 3.3. Kalbant apie 2024 m. išanalizuotą 1 išlaidų kategoriją, Taryba atkreipia dėmesį į apskritai stabilią Komisijos sistemą, taip pat į šalintinas su rodikliais susijusias spragas, kiek tai susiję su patikimumu, aiškinimo paprastumu, duomenų atsekamumu, taip pat aktualumu programos naudotojams, ir ragina Komisiją ištaisyti padėtį.
- 3.4. Taryba palankiai vertina veiksmus, kurių Komisija ėmėsi atsižvelgdama į Audito Rūmų 2024 m. specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, taip pat veiksmus, kurių ji ėmėsi atsižvelgdama į ankstesnes rekomendacijas dėl veiksmingumo ataskaitos (padėtis 2021 m. pabaigoje).

4 SKYRIUS

PAJAMOS

- 4.1. Taryba palankiai vertina tai, kad 2024 m. biudžeto pajamų dalyje reikšmingų klaidų neaptikta ir kad išnagrinėtos su pajamomis susijusios sistemos buvo įvertintos kaip iš esmės veiksmingos.
- 4.2. Tačiau Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurie vidaus kontrolės sistemų, skirtų PVM išlygų ir tradicinių nuosavų išteklių (TNI) neišspręstiems klausimams valdyti, elementai buvo įvertinti kaip iš dalies veiksmingi.
- 4.3. Be to, Audito Rūmai ir toliau rado trūkumų tam tikrų valstybių narių TNI valdyme ir apskaitoje ir nustatė, kad kai kuriais atvejais duomenų apie plastiko kiekiu pagrįstus nuosavus išteklius teikimas nevisiškai atitinka ES taisykles.
- 4.4. Nepaisant to, kad Komisija 2020–2024 m. BNP tikrinimo ciklą užbaigė kaip planuota, ir to, kad gerokai sumažėjo pateiktų BNP išlygų, Taryba dar vienus metus iš eilės atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad Komisijai BNP tikrinimo darbą atlikti trukdo valstybių narių vėlavimai.
- 4.5. Taryba, kaip viena iš teisėkūros institucijų, dės visas pastangas, kad kuo greičiau būtų užbaigtos derybos dėl siūlomos muitinės reformos. Šiuo atžvilgiu siekdama sumažinti importuotojų nedeklaruotų arba šalių narių muitinėms neteisingai deklaruotų muitų sumas (dėl to surenkama nepakankamai importo muitų) ir sumažinti riziką, kad nepakaks TNI, Taryba tvirtai pritaria Audito Rūmų rekomendacijai Komisijai paspartinti pasirengimą įgyvendinti siūlomą muitinės reformą, kiek tai susiję su tuo, kad iki 2026 m. pabaigos pradėtų veikti ES muitinė ir būtų sukurta, įdiegta ir prižiūrima ES muitinės duomenų platforma.

- 4.6. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad Komisijos atliktame supaprastintos PVM pagrįstų nuosavų išteklių sistemos įvertinime nevertintas poveikis bendriems ir individualiems valstybių narių įnašams, taip pat į tai, kad Audito Rūmai tokį vertinimą įtraukė į PVM sistemos supaprastinimo poveikio nagrinėjimą.
-

5 SKYRIUS

BENDROJI RINKA, INOVACIJOS IR SKAITMENINĖ EKONOMIKA

- 5.1. Taryba atkreipia dėmesį į tai, jog Audito Rūmai nurodė, kad įvertintas klaidų lygis politikos srityje „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“ 2024 m. sumažėjo iki 3,2 %, palyginti su 3,3 % 2023 m., ir apgailestauja, kad jis vis dar viršija reikšmingumo ribą. Taryba taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad, Komisijos vertinimu, rizika atliekant mokėjimus pagal šią išlaidų kategoriją sudaro 1,6 %.
- 5.2. Taryba pažymi, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų išlaidos tebėra labiausiai paveiktos klaidų, susijusių su personalo išlaidomis, ir apgailestauja, kad tų klaidų vis dar pasitaiko. Yra sveikintinos Komisijos pastangos siekti supaprastinimo ir teikti gaires programos „Europos horizontas“ paramos gavėjams ir nacionaliniams ryšių palaikymo centrams. Tačiau 2024 m. jų poveikis vis dar buvo ribotas.
- 5.3. Taryba prašo Komisijos toliau dėti pastangas, kad personalo išlaidų įgyvendinimas ir jų apskaičiavimas būtų supaprastinti, ir šioje srityje toliau teikti paramą paramos gavėjams. Komisija raginama šioje srityje pasimokyti iš ankstesnių sandorių ir remtis ta patirtimi, kad būtų plačiau taikomos fiksuotosios sumos. Tuo pat metu Komisijos prašoma toliau vertinti ir tikrinti kiekvienos išlaidų kategorijos išlaidų sąmatas, iš anksto pateiktas paramos gavėjų, kad būtų padidintas patikimumas.
- 5.4. Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų nurodytų probleminių klausimų, susijusių su ES lėšų panaudojimu pasitelkiant trečiųjų šalių paramą pagal mokslinių tyrimų programas – tai yra vis dažniau pasitaikanti finansavimo rūšis. Pažymima, kad paramos gavėjai neprivalo įrodyti kontrolės priemonių, kurias jie taiko, veiksmingumo, kad būtų užtikrintas trečiųjų šalių ES išlaidų tvarkingumas.
- 5.5. Taryba pritaria Audito Rūmų rekomacijai ir ragina Komisiją peržiūrėti kontrolės priemones, kad būtų pagerintos patikros dėl didžiausios šios rūšies finansavimo ribos laikymosi, taip pat dėl to, ar esama paramos gavėjų ir trečiųjų šalių susitarimų, kad būtų užtikrinta, jog vykdomos pareigos, susijusios su atskaitomybe už finansavimą, audito seka ir patikromis, kaip reikalaujama pagal ES dotaciją.

6 SKYRIUS

SANGLAUDA, ATSPARUMAS IR VERTYBĖS

- 6.1. Taryba apgailestauja, kad klaidų lygis vis dar viršija reikšmingumo ribą, ir pažymi, kad vis dar reikia patobulinimų, kad ateityje klaidų lygis sumažėtų. Tačiau Taryba palankiai vertina tai, kad, palyginti su ankstesniais metais, klaidų lygis sumažėjo nuo 9,3 % 2023 m. iki 5,7 % 2024 m. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad, Komisijos vertinimu, rizika atliekant politikos fondų mokėjimus sudaro nuo 2,3 % iki 3,2 %.
- 6.2. Taryba pažymi, kad sanglaudos programų kontrolės ir patikinimo sistema yra ir metinio, ir daugiamečio pobūdžio. Nors dabartinės taisyklės yra parengtos remiantis sistema, grindžiama tuo, kad Komisija tvirtina metines finansines ataskaitas, programos apima kelerius metus. Todėl Komisija, kaip ES biudžeto valdytoja, taiko daugiametes kontrolės strategijas, kuriomis siekiama išvengti klaidų, o jei tai neįmanoma – šias klaidas aptikti ir prieš užbaigiant programas pritaikyti pataisas. Šiuo atžvilgiu Taryba prašo Komisijos toliau vykdyti konkrečius tikslinius auditus, siekiant įsitikinti, ar valstybės narės atliko reikalingas finansines pataisas dėl klaidų, nustatytų vienais ataskaitiniais metais, bet turinčių poveikį ir kitų ataskaitinių laikotarpių išlaidoms. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos poziciją, kad teisės aktuose nenustatytas terminas, iki kurio toliau būtų užtikrinama ES biudžeto apsauga, o pataisos vis dar gali būti daromos praėjus daug metų po metinių ataskaitų pateikimo arba programos užbaigimo.

- 6.3. Audituoatų sandorių laikotarpiu valstybių narių administracijoms spaudimą galėjo daryti keli veiksniai, įskaitant su COVID-19 susijusius apribojimus ir dėl paraleliai įgyvendinamo EGADP ribotus administracinius išteklius. Dėl to galėjo padidėti rizika, kad išlaidos ne visada bus tvarkingos ir visiškai atitiks patikimo finansų valdymo principą. Taryba primena, kad nustačius 100 % ES finansavimą sanglaudos politikos prioritetams buvo sudarytos sąlygos greitai reaguoti į nenumatytas aplinkybes. Taryba, analizuodama 2023 m. metinę ataskaitą, ypatingą dėmesį skyrė šios rūšies sandoriams ir pažymi, kad Audito Rūmai ir Komisija nerado jokių įrodymų, kad 2024 m. 100 % ES finansavimas būtų labiau paveiktas klaidų arba turėtų didesnę poveikį bendram klaidų lygiui.
- 6.4. Taryba pasižymi, kad Audito Rūmai ir toliau nustato kai kurių audito institucijų darbo trūkumų. Taryba palankiai vertina tai, kad į patikinimo dokumentų rinkinius įtrauktų išlaidų, kurių likutiniai klaidų lygiai viršija 2 %, procentinė dalis 2024 m. sumažėjo iki 44 %, ir palankiai vertina Komisijos ir audito institucijų pastangas dėl iki šiol pasiektų patobulinimų, visų pirma 2024 m. gruodžio mėn. priimtą veiksmų planą, kuriuo siekiama pagerinti už programas atsakingų institucijų klaidų aptikimo gebėjimus, remiantis visomis Audito Rūmų ir Komisijos auditų metu pateiktomis rekomendacijomis. Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijai ir prašo Komisijos toliau padėti audito institucijoms mažinti klaidų riziką ir bendradarbiauti, visų pirma siekiant geresnio planavimo ir reprezentatyvesnės atrankos, remiant tinkamumo finansuoti reikalavimų laikymąsi, grindžiamą pakankamais ir patikimais įrodymais, taip pat siekiant užtikrinti tinkamus ir patikimus įrodymus ir audito seką.
- 6.5. Pripažindama pastangas supaprastinti sanglaudos programas aktyviau naudojant supaprastintą išlaidų apmokėjimą ir su išlaidomis nesusijusį finansavimą, Taryba ragina Komisiją ir už programas atsakingas institucijas toliau šalinti pasikartojančias klaidas ir skleisti geriausią praktiką siekiant sumažinti netvarkingų išlaidų paplitimą ir poveikį. Visų pirma Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijai, kad Komisija kartu su valstybėmis narėmis patikrintų ir užtikrintų, kad fiksuoto dydžio pataisų mechanizmas būtų naudojamas tinkamai ir netrukdytų prireikus inicijuoti atskirų susigrąžinimų.

7 SKYRIUS
GAMTOS IŠTEKLIAI IR APLINKA

- 7.1. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmų nurodytas įvertintas mokėjimų klaidų lygis politikos srityje „Gamtos ištekliai“ padidėjo nuo 2,2 % 2023 m. iki 2,6 % 2024 m. ir tebeviršija reikšmingumo ribą. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija nebeteikia rizikos atliekant mokėjimą įverčio šiai išlaidų kategorijai, o vietoj to daugiausia dėmesio skiria tinkamam valstybių narių valdymo sistemų veikimui, ir kad dauguma išlaidų tebėra mažos rizikos, panašiai kaip ir ankstesniais metais.
- 7.2. Taryba palankiai vertina tai, kad tiesioginių išmokų, kurios sudaro 59,2 % šios DFP išlaidų kategorijos, srityje reikšmingų klaidų nebuvo, išskyrus su ekologinėmis sistemomis susijusias išmokas. Taryba pažymi, kad klaidų ekologinių sistemų srityje lygį iš esmės lemia tai, kad šios naujos rūšies intervencinės priemonės, nustatytos pagal 2023–2027 m. bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), yra sudėtingos ir joms būdinga didelė rizika.
- 7.3. Todėl Taryba pritaria Audito Rūmų rekomendacijai ir prašo, kad Komisija toliau padėtų valstybėms narėms rengti savo ekologines sistemas; daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama jų supaprastinimui, be kita ko, pasinaudojant patirtimi, įgyta įgyvendinant pirmąsias sistemas.
- 7.4. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabas dėl kaimo plėtros ir palankiai vertina tai, kad nustatytų kiekybiškai įvertinamų klaidų, kurias daugiausia lėmė tinkamumo finansuoti sąlygų nesilaikymas ir kurios yra sudėtingesnės nei tiesioginių išmokų atveju, buvo nedaug.
- 7.5. Taryba palankiai vertina tai, kad dėl valstybių narių taikomų taisomųjų priemonių įvertintas klaidų lygis sumažėjo 0,4 procentinio punkto, tačiau pažymi, kad šio skyriaus klaidų lygis galėjo būti 2,2 procentinio punkto mažesnis, jei valstybių narių institucijos būtų tinkamai pasinaudojusios visa turima informacija. Todėl Taryba ragina Komisiją toliau remti valstybes nares, kad jos imtųsi visų būtinų veiksmų siekdamas išvengti klaidų, jas aptikti ir ištaisyti.

8 SKYRIUS

MIGRACIJA IR SIENŲ VALDYMAS, SAUGUMAS IR GYNYBA

- 8.1. Taryba pažymi, kad, nepaisant ankstesnių Tarybos rekomendacijų, Audito Rūmų atliktas 4 išlaidų kategorijos (*Migracija ir sienų valdymas*) ir 5 išlaidų kategorijos (*Saugumas ir gynyba*) auditas vėl nebuvo grindžiamas reprezentatyviaja išlaidų pagal šias dvi išlaidų kategorijas imtimi. Taigi, Audito Rūmai neįvertino šių išlaidų kategorijų klaidų lygių. Atsižvelgdama į išaugusį politinį dėmesį šioms politikos sritims ir didėjančią joms skirtą biudžetą, Taryba pakartoja prašymą Audito Rūmams į audito apimtį įtraukti reprezentatyviają imtį ir ateinančiais metais pateikti šių išlaidų kategorijų klaidų lygį.
- 8.2. Taryba apgailestauja, kad Audito Rūmai ir toliau susidūrė su sunkumais, norėdami susipažinti su kai kurių tarptautinių organizacijų dokumentais, o tai atitinkamai trukdė Audito Rūmams atlikti auditą. Taryba primena, kad pagal SESV Audito Rūmai turi teisę į visapusišką, neribotą ir savalaikę prieigą prie dokumentų, būtinų savo užduočiai atlikti, ir prašo Komisijos toliau spręsti šį klausimą prireikus peržiūrint sutartis su tarptautinėmis organizacijomis, kad su ES finansavimu susiję įsipareigojimai būtų aiškiai išdėstyti ir vykdomi, visapusiškai laikantis Sutartyse ir Finansiniame reglamente išdėstytų nuostatų.
- 8.3. Taryba palankiai vertina iki šiol Komisijos suteiktą paramą ir pritaria Audito Rūmų rekomacijai dėl tolesnių gairių teikimo valstybių narių institucijoms, atsakingoms už Migracijos ir vidaus reikalų GD finansavimo įgyvendinimą taikant pasidalijamąjį valdymą, visų pirma siekiant pašalinti kvietimų teikti pasiūlymus ir dotacijų skyrimo procedūrų trūkumus.

9 SKYRIUS

KAIMYVINĖS ŠALYS IR PASAULIS

- 9.1. Taryba palankiai vertina tai, kad Audito Rūmai atliko reprezentatyviają intimi pagrįstą 2024 m. išlaidų politikos srityje „Kaimyninės šalys ir pasaulis“ tikrinimą ir pateikė šios srities įvertintą klaidų lygį.
- 9.2. Tačiau Taryba apgailestauja dėl nustatyto aukšto šios išlaidų kategorijos klaidų lygio (4,9 %), kuris viršija reikšmingumo ribą ir kurį daugiausia lemia išlaidos, laikomos didelės rizikos išlaidomis.
- 9.3. Taryba pažymi, kad, kaip ir ankstesniais metais, pagrindinės nustatytų klaidų rūšys buvo susijusios su daugiapakopiu išlaidų priskyrimu, kai netiesioginės išlaidos buvo deklaruotos kaip tiesioginės, netinkamomis finansuoti personalo išlaidomis, viešųjų pirkimų procedūrų trūkumais ir problemomis tvirtinant išankstinius mokėjimus, deklaruotus kaip patirtos išlaidos.
- 9.4. Kalbant apie didžiausią nustatytų klaidų dalį sudarančias klaidas, nustatytas operacijose, susijusiose su sutartimis, kurias pagal netiesioginio valdymo principą įgyvendino pagal ramsčius vertinamos organizacijos, Taryba prašo Komisijos sustiprinti ES finansavimo įgyvendinimo patikras bei kontrolę ir geriau įsitikinti išlaidų, grindžiamų paramos gavėjų savideklaracijomis, pagrįstumu.
- 9.5. Taryba taip pat pritaria Audito Rūmų rekomendacijoms Komisijai patobulinti paramos gavėjams skirtas gaires, pateikiant aiškesnę ir nuoseklesnę informaciją, kad būtų sumažinta klaidų rizika, ir supaprastinti bei standartizuoti susitarimuose dėl dotacijų nustatytas valiutos konvertavimo taisykles.

9.6. Taryba pripažįsta pažangą, kurią Komisija padarė atsižvelgdama į Audito Rūmų 2020 m. metinėje ataskaitoje pateikiamą rekomendaciją, ir apgailestauja, kad Audito Rūmai ir toliau susidūrė su sunkumais, norėdami susipažinti su kai kurių tarptautinių organizacijų dokumentais, o tai atitinkamai trukdė Audito Rūmams atlikti auditą. Taryba primena, kad pagal SESV Audito Rūmai turi teisę į visapusišką, neribotą ir savalaikę prieigą prie dokumentų, būtinų savo užduočiai atlikti, ir prašo Komisijos toliau spręsti šį klausimą prireikus peržiūrint sutartis su tarptautinėmis organizacijomis, kad su ES finansavimu susiję įsipareigojimai būtų aiškiai išdėstyti ir vykdomi, visapusiškai laikantis Sutartyse ir Finansiniame reglamente išdėstytų nuostatų.

---

10 SKYRIUS
EUROPOS VIEŠASIS ADMINISTRAVIMAS

- 10.1. Taryba palankiai vertina tai, kad ES institucijų su administracinėse išlaidose, kaip ir ankstesniais metais, nebuvo reikšmingų klaidų.
- 10.2. Vis dėlto Taryba apgailestauja dėl Audito Rūmų nustatytų pasikartojančių klaidų Europos Parlamento frakcijų asignavimų valdymo srityje ir dėl to, kad jo viešųjų pirkimų procedūros vis dar neatitinka Finansinio reglamento.
- 10.3. Taryba atkreipia dėmesį į Audito Rūmų nustatytas kiekybiškai neįvertinamas klaidas, susijusias su Komisijos mokėjimais ir viešaisiais pirkimais, įskaitant 23 pastatų, dėl kurių sutartis sudarytos 2024 m. balandžio mėn., pardavimą ir užufruktą, taip pat operacijas, susijusias su atlyginimais ar pensijomis ir teisių į išmokas apskaičiavimu. Todėl Taryba ragina Komisiją patobulinti savo procedūras ir kontrolę prieš sudarant sutartis dėl paslaugų ir sustiprinti vertinimo komitetų narių nepriklausomumą.
- 10.4. Taryba palankiai vertina priemones, kurių jau imtasi siekiant pagerinti Europos išorės veiksmų tarnybos biudžeto valdymą, tačiau atkreipia dėmesį į Audito Rūmų išvadas dėl šios tarnybos viešųjų pirkimų procedūrų ir nuomos mokėjimų trūkumų ir taip pat prašo šios institucijos ištaisyti padėtį.
-

11 SKYRIUS

EKONOMIKOS GAIVINIMO IR ATSPARUMO DIDINIMO PRIEMONĖ

- 11.1. Tarybai susirūpinimą kelia tai, kad Audito Rūmai pateikė sąlyginę nuomonę dėl EGADP išlaidų, kuri, panašiai kaip ir ankstesniais metais, buvo grindžiama tarpinių bei siektinų reikšmių ir tinkamumo finansuoti sąlygų įgyvendinimo vertinimu.
- 11.2. Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai išnagrinėjo 395 iš visų 744 tarpinių ir siektinų reikšmių ir nustatė, kad dvylika tarpinių ir siektinų reikšmių, susijusių su šešiais mokėjimais, buvo paveiktos finansinį poveikį turinčių faktų. Taryba taip pat atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą patikinimą, grindžiamą jos atliktu visų tarpinių ir siektinų reikšmių vertinimu, pagal kurį buvo įvertinta, kad 6 tarpinės ir siektinos reikšmės pagal penkis dotacijų mokėjimo prašymus buvo įvertintos kaip nepatenkinamai pasiektos.
- 11.3. Tarybai susirūpinimą tebekelia tai, kad Komisija ir Audito Rūmai skirtingai aiškina teisės aktus visų pateiktų kiekybinių nustatytų faktų atžvilgiu, ir ji atkreipia dėmesį į abiejų institucijų nuomonių nesutapimą. Taryba primena, kad EGADP yra veiklos rezultatais grindžiama priemonė, grindžiama patenkinamu tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, o ne tinkamų finansuoti išlaidų kompensavimu. Nustatytos klaidos, daugiausia susijusios su termino „patenkinamas pasiekimas“ aiškinimu, dvigubu finansavimu, visų pirma „nulinių išlaidų priemonių“ atveju, atšaukimo procedūromis ir tinkamumo finansuoti pradžios data, atsirado dėl skirtingų vertinimo kriterijų, nes Audito Rūmai ir Komisija skirtingai aiškino kai kurias neaiškias teisės aktų nuostatas. Dėl to gali būti padarytos skirtingos išvados ir gali būti paveiktas EGADP valdymo nuoseklumas ir nuspėjamumas.
- 11.4. Valstybės narės laikėsi Komisijos gairių dėl EGADP įgyvendinimo. Taryba prašo būti atsargiems keičiant teisės aktų aiškinimą įgyvendinimo metu – tai neturėtų lemti naujų taisyklių, tarpusavyje prieštaraujančių reikalavimų ar valstybėms narėms *ex post* nustatytų labiau ribojančių sąlygų. Taryba pažymi institucinio bendradarbiavimo svarbą siekiant bendro sutarimo dėl teisinės sistemos aiškinimo, kad būtų lengviau įgyvendinti likusią EGADP dalį ir tokiu būdu padedama pasiekti EGADP tikslus.

11.5. Be to, ir atsižvelgdama į tai, kad EGADP galiojimas artėja prie pabaigos, Taryba ragina Audito Rūmus ir Komisiją pasinaudoti įgyta patirtimi, kad Komisija galėtų nustatyti gaires ir įgyvendinimo taisykles, kurios būtų suderintos su ES taisyklėmis ir atitiktų proporcingumo principą, būtų grindžiamos bendrai sutartu teisės nuostatų aiškinimu, būtų nuoseklios per visą programos įgyvendinimo laikotarpį ir apie kurias būtų pranešama prieš pradėdant įgyvendinimą, siekiant išvengti įgyvendinimo neapibrėžtumo ir administracinės naštos. Tai darydama Taryba ragina Komisiją, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, skatinti ir kitus galimus patobulinimus, pavyzdžiui, taisyklių supaprastinimą ir išaiškinimą, kartu išlaikant lankstumą ir kuo labiau sumažinant administracinę naštą.

11.6. Galiausiai Taryba pakartoja, kad auditas, kontrolės priemonės ir metodiniai požiūriai turėtų išlikti proporcingi veiklos rezultatais grindžiamai EGADP struktūrai ir jais turėtų būti užtikrinta, kad dėmesys ir toliau būtų skiriamas rezultatams. Todėl Taryba ragina abi institucijas atliekant auditą ir kontrolę atsižvelgti į proporcingumą.

---

12 SKYRIUS
ATSIŽVELGIMAS Į NUO 2021 M. SPECIALIOSIOSE
ATASKAITOSE PATEIKTAS REKOMENDACIJAS

- 12.1. Taryba atkreipia dėmesį į naują ataskaitos skyrių, kuriame pateikiama supaprastinta apžvalga, kokių tolesnių veiksmų imtasi įgyvendinant pastarųjų trejų metų Audito Rūmų rekomendacijas.
- 12.2. Pastebima teigiama tendencija dėl visiško arba dalinio sutikimo su specialiuoju ataskaitų rekomendacijomis – nuo 93 % 2023 m. iki 98 % 2024 m., taip pat dėl visiškai arba dauguma atžvilgių įgyvendintų rekomendacijų dalies – nuo 68 % 2023 m. iki 76 % 2024 m. Vis dėlto įgyvendinant vėluojama ir šioje srityje dar reikalinga reikšminga pažanga.
- 12.3. Taryba ragina Komisiją toliau įgyvendinti rekomendacijas ir pagerinti įvykdymo lygį, kuris yra 77 %, taip pat stengtis laikytis sutartų terminų.
-